

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2010. október 22.

OROSZ NYELV

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

Általános útmutató

Kedves Javító Tanárok!

Javasoljuk, hogy az Olvasott szöveg értése, a Nyelvhelyesség és a Hallott szöveg értése vizsgaösszetevők vizsgázók részére készült feladatai után található számozott szürke mezőkben a helyes megoldást jellel jelöljék.

A feladatpontokat és a vizsgapontokat a feladatlapok utolsó oldalán található táblázatba értelemszerűen írják be.

Az Íráskészség vizsgaösszetevő feladatlapján a jobb oldalon található margón jelöljék a vizsgázók hibáit.

I. Olvasott szöveg értése

Általános útmutató

- Jó megoldásként a javítási és értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
A szöveges beírást igénylő feladatoknál a javító tanár dönti el, hogy a megoldás tartalmazza-e a javítási útmutatóban megadott tartalmi elemeket.
- Minden jó megoldás 1 pontot ér. Félpont és többletpont nem adható.
- Helyesírási és nyelvhelyességi hibáért nem vonunk le pontot.
- Az elérhető maximális vizsgapontszám: 33.

A feladatpontok átszámítása vizsgapontokra:

feladatpont	vizsgapont
25	33
24	32
23	31
22	30
21	28
20	27
19	26
18	24
17	23
16	22
15	20
14	19
13	18

feladatpont	vizsgapont
12	16
11	15
10	14
9	12
8	11
7	10
6	8
5	7
4	6
3	4
2	3
1	2
0	0

Részletes útmutató

1. feladat

1.	2.	3.	4.	5.
Г	Е	Б	Д	А

2. feladat

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
В	Д	Б	А	З	И	Ж	Е

3. feladat

	Правда	Неправда
14. Компьютерные курсы для пожилых людей работают только в маленьких и нескольких больших российских городах.		X
15. Пенсионерам приходится долго ждать, чтобы записаться в интернет-клуб.	X	
16. В этом клубе на одном компьютере работает 4 ученика.		X
17. Преподавательница курсов для пенсионеров говорит, что на занятия ходит больше бывших интеллигентов, чем рабочих.	X	
18. Александру Ивановну Кузнецову интересуют не только компьютер, но и мода, туризм и культура.	X	
19. Она часто посещает сайт «Одноклассники», там у неё много знакомых.		X
20. Этот популярный веб-сайт играет большую роль в том, что пенсионеры тоже стали пользоваться Интернетом.	X	
21. В Западной Европе уменьшается количество пожилых пользователей Интернета.		X
22. Интернет помогает Тамаре Воробьёвой общаться с внучкой.	X	
23. Юрий Иванович Чернов с трудом научился пользоваться компьютером.		X
24. Его очень интересует мировое искусство.	X	
25. В конкурсе для пожилых пользователей Интернета первое место заняла шестидесятирёхлетняя женщина.	X	

II. Nyelvhelyesség

Általános útmutató

1. Jó megoldásként csak a javítási és értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető.
3. A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.
4. Minden jó megoldás 1 pontot ér. Félpont és többletpont nem adható.
5. Az elérhető maximális vizsgapontszám: 18.

A feladatpontok átszámítása vizsgapontokra:

feladatpont	vizsgapont
25	18
24	18
23	17
22	16
21	16
20	15
19	14
18	13
17	13
16	12
15	11
14	11
13	10

feladatpont	vizsgapont
12	9
11	8
10	8
9	7
8	6
7	6
6	5
5	4
4	3
3	3
2	2
1	1
0	0

Részletes útmutató

1. feladat

1.	национальную
2.	венгерскую
3.	кухню
4.	начало
5.	любителей
6.	красным
7.	вином
8.	любовью

2. feladat

9.	вас
10.	для вас
11.	принесёт
12.	добрее
13.	сделать
14.	забывайте
15.	говорите
16.	читайте
17.	чтобы
18.	счастья

3. feladat

19.	В
20.	около
21.	до
22.	в
23.	на
24.	для
25.	по

III. Hallott szöveg értése

Általános útmutató

1. Jó megoldásként csak a javítási és értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el. A szöveges beírást igénylő feladatoknál a javító tanár dönti el, hogy a megoldás tartalmazza-e a javítási útmutatóban megadott tartalmi elemeket.
2. Helyesírási és nyelvhelyességi hibáért nem vonunk le pontot.
3. Minden jó megoldás 1 pontot ér. Félpont és többletpont nem adható.
4. Az elérhető maximális vizsgapontszám: 33.

A feladatpontok átszámítása vizsgapontokra:

feladatpont	vizsgapont
18	33
17	32
16	30
15	28
14	26
13	24
12	22
11	21
10	19
9	17

feladatpont	vizsgapont
8	15
7	13
6	11
5	10
4	8
3	6
2	4
1	2
0	0

Részletes útmutató

1. feladat

1. Турагентство, где он работает, находится недалеко / довольно далеко от «Русской сказки».
2. Пётр Шувалов хочет прийти в ресторан с одним из своих коллег / со своими коллегами .
3. Они хотят прийти сегодня / на следующей неделе .
4. Они хотят прийти после работы / в полдень .
5. Шувалов уже бывал / никогда не был в этом ресторане.
6. Шувалов предлагает договориться о меню завтра / в следующий понедельник .

2. feladat

7.	Эту рекламу адресовали только тем, кто любит активный отдых.	–
8.	Поездка будет проходить неделю.	+
9.	Участники тура будут жить в кемпингах.	–
10.	Конец тура – город Шиофок.	–
11.	На Балатоне можно увидеть экзотических животных.	+
12.	Имре Кальман очень популярен в России.	+

3. feladat

13. Нет, не во всех.
14. Синего и серого.
15. Он думает, что она нужна.
16. Алёна Сёмина.
17. В Англии, в Японии.
18. Социальный аспект.

A hanghordozón elhangzó szövegek:**1.**

– Алло!

– Здравствуйте! Это ресторан «Русская сказка»?

– Да. Слушаю вас!

– Можно заказать у вас стол на следующий понедельник?

– Конечно. На чьё имя Вы хотите заказать стол и на сколько мест?

– Я вам сейчас всё объясню. Меня зовут Пётр Шувалов. Я звоню вам из туристического агентства «Пилигримм», оно находится в пяти минутах ходьбы от вас, на улице Германа Титова.

– А! «Пилигримм»! Это, правда, в двух шагах от нас.

– Прекрасно. Дело в том, что у одного из наших коллег в следующий понедельник будет день рождения. Мы хотим отпраздновать его вместе, всем коллективом.

– Понятно. А сколько вас? Большой у вас коллектив?

– Большой. Десять человек.

– Десять человек? Это, правда, большая компания. Тогда мы можем предложить вам отдельный зал. Он небольшой, но очень удобный и уютный.

-
- Отлично. Это прекрасная идея.
 - В котором часу вы хотите собраться?
 - Мы работаем до пяти, с работы сразу пойдём к вам.
 - Значит, в 17.15. Правильно?
 - Да, в четверть шестого мы уже будем в ресторане.
 - Скажите, господин Шувалов, Вы уже бывали в нашем ресторане?
 - Нет, к сожалению. Но слышал о нём много хорошего. Я зайду к вам завтра, чтобы обсудить меню и оформить заказ.
 - Прекрасно. А пока мы вышлём вам по электронной почте наше меню, чтобы вы могли с ним познакомиться заранее. Да, кстати! Сколько лет исполнится вашему коллеге?
 - Денису Сергеевичу? 45. А что?
 - Мы можем испечь для него торт и написать на нём цифру 45. А ещё можно заказать фейерверк.
 - Очень хорошо. Я приду к вам завтра, и мы обсудим все детали.
 - Жду вас! До свидания!

2.

Дорогие друзья!

Приближается лето, а вместе с ним и отпуск, которого мы так долго ждали. Многие из вас уже решают, как и где его провести. Какой отдых выбрать, спокойный или активный? В России или за границей? Где провести отпуск, в комфортабельной гостинице или в кемпинге?

Мы предлагаем Вам уникальную возможность – такую поездку, в которой будет всё одновременно: и комфортный, спокойный отдых, и активный туризм.

Приглашаем Вас в Венгрию, в велосипедный тур вокруг Балатона. Озеро Балатон – это один из самых популярных туристических центров Европы. Вы проведёте 7 прекрасных дней на берегах этого уникального озера, прекрасно отдохнёте, увидите и узнаете много интересного. Длина велосипедной трассы вокруг Балатона – 200 километров. Это небольшой маршрут, поэтому в туре могут принять участие и не очень опытные велосипедисты. В конце каждого дня вас ждёт отдых в одной из гостиниц класса три звезды и прекрасный ужин в ресторане. А ваш багаж будут везти за вами на автобусе.

Начало и конец тура – городок Хевиз с его знаменитым термальным озером. Отсюда вы отправитесь в увлекательное путешествие. Вы увидите прекрасные города и маленькие деревни, музеи и достопримечательности. Вас ждут сюрпризы. Наверное, вы не ожидаете увидеть на берегу Балатона сафари-парк с верблюдами и зебрами? А знаете ли вы, что композитор Имре Кальман, которого так любят в России и у которого была русская жена, родился в городке Шиофок на Балатоне, где сегодня есть его музей? Но не будем открывать вам всех секретов. Как говорится, лучше один раз увидеть, чем сто раз услышать.

Мы уверены, что прекрасная природа, пляжи Балатона, отличные гостиницы и знаменитая венгерская кухня сделают ваш отдых незабываемым.

3.

Ведущая: – Здравствуйте, дорогие друзья! В эфире программа «Классный час» и я, её ведущая Татьяна Макарова.

Тема нашей сегодняшней программы – школьная форма. Скоро 1 сентября, многие семьи начали готовиться к началу учебного года. В магазинах очереди, все спешат купить всё, что нужно для школы, а в газетах опять началась дискуссия о том, нужна ли современным детям школьная форма. В Советском Союзе, как мы все знаем, школьная форма была обязательной с 1949 года до 1992 года. Сейчас школьная форма есть только в некоторых школах.

Эту тему со мной будут обсуждать мои гости – директор одной из московских школ Егор Петрович Фомин и известная артистка кино и театра Алёна Семёнова, которая сегодня пришла к нам в новой для себя роли эксперта. Дело в том, что у Алёны двое детей, дочь Алиса – ученица 8 класса и сын Никита, который учится в 10 классе. Мой первый вопрос к вам, Алёна. В те годы, когда вы ходили в школу, была обязательная школьная форма. Вы любили её?

Алёна: – Я? Ненавидела. Она была некрасивая и негигиеничная. И я рада, что в той школе, где учатся мои дети, формы нет.

Ведущая: – Егор Петрович, а в вашей школе, насколько я знаю, форма есть. Это значит, что, с вашей точки зрения, она нужна?

Директор школы:– Я думаю, очень нужна. В нашей школе мальчики носят синие костюмы, а девочки синие юбки и серые блузки.

Ведущая: – Почему?

Директор школы:– Школьная форма – это порядок, дисциплина и уважение к нормам. Плохо, когда ребята в школе заняты не учёбой, а тем, как они выглядят, и кто лучше одет.

Алёна: – Но ведь это не демократично! Почему все должны выглядеть одинаково? Так было при советской власти, при социализме, а сегодня мы живём в свободной стране.

Директор школы: – В Англии тоже демократия, а там всегда была школьная форма, и сегодня она есть. И в Японии. И во многих других странах мира. А там, где её нет, например, в Германии, серьёзно думают о том, не ввести ли её.

Ведущая: – Я думаю, у этой проблемы есть ещё один аспект, социальный. Не у всех родителей есть деньги, чтобы покупать детям дорогую одежду. И много разной одежды.

Директор школы:– Конечно. В форме дети становятся равными. И именно это я считаю важным и демократичным.

IV. Íráskészség

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Mindegyik írásbeli munkát e szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy **a dolgot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.**

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom és szöveghossz	5 pont
Nyelvhelyesség	5 pont
Összesen	10 pont

- Amennyiben a feladat valamelyik szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
- A feladatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó kevesebbet vagy többet ír a megadott szöveghossznál.
- Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom és szöveghossz

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- megfelelően dolgozta-e ki a témát,
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

A tartalmi teljesség megítélésénél az a döntő, hogy a vizsgázó közli-e az adott szituációban lényeges információkat. Egyes vizsgafeladatoknál a tartalom értékelésénél a segédanyag tartalmi információi is irányadóak lehetnek. Ekkor azt is figyelembe kell venni, hogy a vizsgázó írásműve nem tartalmaz-e sokkal kevesebb információt, mint a segédanyag. Amennyiben azonban a feladat nem tartalmaz erre vonatkozó utasítást, akkor nem kérhető számon a vizsgázón az összes segédanyagban megjelenő információ.

A dolgozat tartalmi szempontból megfelelő abban az esetben is, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír.

A nyelvi okokból érthetetlen szövegrészeket a *Tartalom* szempontnál nem lehet értékelni. Ez vonatkozik a megadott szövegből értelem nélkül lemásolt és rossz nyelvi környezetben használt szövegrészekre is. Az ilyen típusú hibákat figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is. *El kell fogadni azonban az olyan szövegrészeket, amelyeket a vizsgázó a segédanyagból vett át és jó nyelvi környezetben használ.*

A szöveghossz megadásánál a szószám csak a vizsgázó által létrehozott szövegrészre vonatkozik, azaz nem tartalmazza a központilag megadott részek szavainak számát.

Nyelvhelyesség (szókincs, mondattan, alaktan, helyesírás)

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek,
- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni.

Az adott szinten bizonyos nyelvtani struktúrák produktív használata nem várható el a vizsgázótól. Az ilyen típusú hibákat az értékelésnél nem kell figyelembe venni.

Javítási jelrendszer

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Ny = nyelvhelyességi hiba (lexikai vagy nyelvtani hiba),

H = helyesírási hiba,

É = értelemzavaró nyelvi hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,

nyíl = szórendi hiba,

aláhúzás + i = ismétlődő hiba.

————— i

Az ismétlődő hibákat, valamint az olyan hibákat, amelyeknél az adott nyelvtani struktúra ismerete nem várható el a vizsgázótól, csak a szövegben kell jelölni, a javító sávban nem.

Értékelési skála (1. feladat)*Tartalom és szöveg hossz*

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó megfelelően dolgozta ki a témát, és elérte a megadott szövegmenyiséget (40–50 szó).	A vizsgázó általában megfelelően tárgyalta a témát, és legalább 30–40 szóból álló szöveget hozott létre.	A vizsgázó csak részben megfelelően tárgyalta a témát, és/vagy a létrehozott szöveg 30 szónál rövidebb.	A vizsgázó nem megfelelően tárgyalta a témát, és/vagy a létrehozott szöveg nagyon rövid. vagy: A vizsgázó más témáról ír.

Nyelvhelyesség (szókincs, mondat, alaktan, helyesírás)

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a megértést nem zavaró hibát tartalmaz.	A szövegben több hiba fordul elő, a hibák alig nehezítik a megértést.	A szövegben sok hiba fordul elő, a hibák néhány ponton nehezítik a megértést.	A szöveg a nyelvi hibák miatt nem érthető.

Második feladat**A javítás alapelvei**

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom	5 pont
Formai jegyek és hangnem	3 pont
Szövegalkotás	5 pont
Szókincs, kifejezőmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	23 pont

2. Amennyiben a feladat a *Tartalom* szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

3. A feladatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveg hosszától.

4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése*Tartalom*

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokot.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempont, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szempont több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempont kitér,

de mondatai nem tartalmazzak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy negyedik).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben a megfelelő kérdés feltevése azt jelenti, hogy a vizsgázó megfelelően fejtette ki az adott szempontot.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Amennyiben a vizsgázó szó szerint lemásol egy irányító szempontot, és jó nyelvi környezetben használja azt, az adott irányító szempontot teljesítettnek kell tekinteni. A rossz nyelvi környezetben használt, szó szerint lemásolt irányító szempont kifejtése nem fogadható el.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A dolgozatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír, vagy önmagáról ír, amikor általánosan kellene fogalmaznia.

Amennyiben a feladat a *Tartalom* szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

Formai jegyek és hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- megfelel-e a feladat szövegfajtajával szemben állított formai követelményeknek (pl. a levél helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást),
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyoknak és a közlési szándéknak.

Amennyiben a vizsgázó törekedett a feladat szövegformájának minimális megtartására (van elfogadható megszólítás és aláírás), a feladat nem értékelhető 0 ponttal. A csak nyelvtani vagy helyesírási hibát tartalmazó variációk e szempont értékelésénél helyesnek számítanak.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl. egyszerű kötőszók, névmások).

A *Szövegalkotás* szempontnál a *Tartalom* szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit akkor használja helyesen a vizsgázó, ha törekszik arra, hogy egyszerű kötőszók, névmások, határozószók stb. segítségével valódi szöveget hozzon létre. Amennyiben a vizsgázó minden mondatát azonos módon kezdi, nem mondható el az általa létrehozott levélről, hogy abban a mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a vizsgázó csak azonos szerkezetű egyszerű mondatokat ír, nem kaphatja meg a maximális pontszámot.

Szókincs, kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ, azt a hibát csak a *Szókincs, kifejezésmód* szempontnál lehet értékelni.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni. Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés nyelvtani és helyesírási hibáit is figyelembe kell venni.

Javítási jelrendszer*Tartalom*

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2- (szám + mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett vagy nyelvi okok miatt nem érthető, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Formai jegyek és hangnem

A formai jegyeket levél esetében a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Dátum = D

Megszólítás = M

Köszönés = K

Aláírás = A

A teljesítés minőségét mutató jelek:

K (betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,

√K (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,

K (aláhúzott betű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Szövegalkotás

A *Tartalom* szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezőmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = lexikai hiba,

aláhúzás + i = ismétlődő lexikai hiba.

————— i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap *jobb oldalán található sávban* kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,

(nyíl) = szórendi hiba,

—————

aláhúzás + i = ismétlődő hiba.

————— i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (2. feladat)*Tartalom*

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó öt irányító szempontot dolgozott ki megfelelően.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.</p>	<p>A vizsgázó négy vagy három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg.</p>	<p>A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>vagy: A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és van még olyan irányító szempont, amelyet részben tárgyalt.</p> <p>vagy: A vizsgázó legalább négy irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>A kommunikációs célokat részben valósította meg.</p>	<p>A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően és nem tárgyalta a többi szempontot.</p> <p>vagy: A vizsgázó három vagy annál kevesebb irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>Alapvető kommunikációs célját nem éri el.</p> <p>vagy: A vizsgázó más témáról írt.</p>

Formai jegyek és hangnem

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p> <p>Helyes a megszólítás, az aláírás, a dátum és az elköszönés.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>A szöveg formai jegyei még megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>

Szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A vizsgázó megfelelő nyelvi eszközök használatával valódi szöveget hoz létre.</p> <p>A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés.</p> <p>A vizsgázó törekszik arra, hogy valódi szöveget hozzon létre.</p> <p>A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés.</p> <p>A szövegszerűség csak nyomokban fedezhető fel.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen.</p> <p>Az írásmű izolált mondatok halmazából áll.</p> <p>A levél annyira rövid, hogy szöveggként nem értékelhető.</p>

Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését.</p> <p>A szókincs korlátai miatt többször előfordulhat szóismétlés.</p>	<p>A szöveget egyszerű szókincs jellemzi.</p> <p>Sokszor nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését.</p> <p>Sok a szóismétlés.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.</p>

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg kevés nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.</p>	<p>A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg több nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, és/vagy kevés, a megértést nehezítő hiba jellemzi a dolgot.</p>	<p>A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja.</p> <p>A szöveg sok olyan nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek a megértést nem befolyásolják, valamint több, a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba fordul elő benne.</p>	<p>A szöveg a nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibák miatt nem érthető.</p>